

28 kwietnia 2011

Ziemia Odrowążów i Małachowskich

Miasto i Gmina Końskie leży na północnym skraju Wyżyny Kielecko-Sandomierskiej, wśród Lasów Koneckich. Mieszka tam ponad 20 tysięcy osób. To jedno ze starszych miast centralnej Polski, niegdyś stanowiło własność znamienitych rodów: Odrowążów, Małachowskich, Tarnowskich. Z okresu, kiedy Końskie należały do Staropolskiego Zagłębia Przemysłowego zachowały się cenne zabytki przemysłowe. Dużym walorem gminy są także atrakcyjne przyrodniczo tereny i czyste środowisko, które sprzyjają rozwojowi turystyki i wypoczynku. Tak jak wiele polskich miast, także Końskie wykorzystują szansę, jaką niosą za sobą środki unijne. Remontowane są drogi, modernizowane placówki edukacyjne i sieć ciepłownicza, powstają nowe obiekty sportowe, porządkowana jest gospodarka wodno-ściekowa na terenie gminy. – Dostępne środki unijne chcemy wykorzystać maksymalnie – zapowiada Michał Cichocki, od grudnia 2010 roku burmistrz Miasta i Gminy Końskie.

Najstarsze ślady osadnictwa na terenie miasta pochodzą z XI wieku zaś pierwsza historyczna wzmianka o miejscowości, jako własności Szawła syna Prandoty Starego (protoplasty rodu Odrowążów), pochodzi z 1145 r. Wieś pozostawała w rękach Odrowążów przez kilka kolejnych stuleci.

W latach 1220-1224 biskup krakowski Iwo Odrowąż wybudował we wsi kościół pod wezwaniem św. Mikołaja, ustanawiając w Końskich parafię.

W połowie XVII w. wieś Końskie wraz z okolicą przeszła w posiadanie rodziny Małachowskich, która należała do najznamienitszych rodów magnackich. W sposób szczególny dla Końskich zasłużył się Jan Małachowski, kanclerz wielki koronny, który w 1729 r. nadał przywileje mieszkańcom Końskich, a 30 grudnia 1748 r. dzięki jego staraniom, król August III Sas nadał im przywilej lokacyjny. Wraz z uzyskaniem praw miejskich Końskie otrzymały herb przedstawiający splecione inicjały kanclerza K.J.M. na czerwonym tle i pod nazwą Końskie Wielkie, stały się centrum zarządzania rozległymi posiadłościami kanclerza. Akt lokacji miasta spowodował napływ nowych osadników i rozwój rzemiosła, a Jan Małachowski przystąpił do budowy zespołu parkowo-pałacowego. W 1787 r. w mieście gościł powracający z Ukrainy król Stanisław August Poniatowski oraz towarzyszący mu w charakterze kronikarza ksiądz Adam Naruszewicz.

Unikalne zabytki i urokliwe zakątki

Wizytówką miasta jest zespół parkowo-pałacowy, niegdyś rezydencja rodów Małachowskich i Tarnowskich, uznawany za jeden z najpiękniejszych polskich parków. Spotkać w nim można m.in. 300-letnie lipy i 200-letnie dęby oraz ciekawe budowle – Świątynię Grecką i Oranżerię Egipską. Odwiedzający Końskie turyści i miłośnicy historii powinni także obejrzeć późnogotycką Kolegiatę pw. św. Mikołaja i św. Wojciecha – najstarszy kościół w mieście i miejsce pochówku Kanclerza Wielkiego Koronnego Jana Małachowskiego oraz barokowy, przycmentarny kościół św. Anny oraz cmentarz z nagrobkami z XVIII i XIX w. – Również okolice miasta obfitują w liczne pamiątki z przeszłości. W Modliszewicach warto zobaczyć dwór obronny z początku XVII w. Jest malowniczo położony na wysepce otoczonej od południa stawem, od północy odciętej od brzegu fosą. Z drugiej połowy XVII w. pochodzi natomiast zespół klasztorny Bernardynów w Kazanowie – mówi **Michał Cichocki**, burmistrz Końskich. Kościół z kamienia został wzniesiony na miejscu drewnianego w 1694 r. z inicjatywy Izabelli z Lanckorońskich Lipskiej, kasztelanki radomskiej. Odnowiony po pożarze w 1802 r. kościół posiada wiele cennych zabytków, m.in. główny ołtarz rokokowy, ołtarz barokowy i kilka cennych obrazów. Jednym z najbardziej interesujących obiektów jest płyta nagrobna Zofii Kazanowskiej z wyrzeźbioną postacią zmarłej. Podziemia kościoła kryją kamienne trumny Kazanowskich pochodzące z XVII wieku. Miłośników myśli technicznej zainteresują na pewno liczne pamiątki przemysłowe z XVII i XIX wieku, czasów świetności Ziemi Koneckiej. W Sieli, w dawnej walcowni i pudlingarni powstałej z inicjatywy Stanisława Staszica i Ksawerego Druckiego-Lubeckiego mieści się dziś Muzeum Zagłębia Staropolskiego. W swym wnętrzu skrywa 8,5 metrowe żelazne koło wodne, które jest wprawiane w ruch siłą wody podczas Kuźnic Koneckich. – Leżąca nad zalewem na rzece Czarnej, w sąsiedztwie rozległych kompleksów leśnych Sielpia to także największa miejscowość wypoczynkowa województwa świętokrzyskiego, chętnie odwiedzana przez turystów poszukujących ciszy i wytchnienia. Znajdą tam doskonałą bazę turystyczną, wypożyczalnię sprzętu pływającego, wiele pieszych i rowerowych szlaków turystycznych – zachwala zalety Sieli gospodarz Końskich.

Dużą część powierzchni gminy zajmują lasy. W czasie II wojny światowej były one schronieniem dla licznych grup partyzanckich działających na obszarze Ziemi Koneckiej. Były miejscem walk oddziału majora Hubala, a także „Robota”, „Szarego” i „Ponurego”. Dla uczczenia ich bohaterstwa w Końskich co roku obchodzony jest Konecki Wrzesień, święto połączone z rekonstrukcją walk partyzanckich.

Stawiamy na rozwój

Ostatnie lata dla Końskich to swego rodzaju skok cywilizacyjny. Władze samorządowe nie zmarnowały okazji i aktywnie ubiegały się o środki ze źródeł zewnętrznych. Potężną inwestycją o wartości ponad 200 milionów zł. jest kanalizacja aglomeracji Końskie. Gmina

uzyskała na ten cel unijną dotację

(120 mln. zł) z Funduszu Spójności „Infrastruktura i Środowisko”. Do końca roku 2013 wybudowane zostanie ok. 134,3 km sieci kanalizacji sanitarnej, ponad 9 km sieci kanalizacji deszczowej, przebudowana sieć wodociągowa (3,5 km) oraz Oczyszczalnia Ścieków Kornica. To niezwykle ważna dla naszej gminy inwestycja. Prawie 97% mieszkańców uzyska w ten sposób dostęp do kanalizacji. Odbudowane zostaną także drogi gruntowe i żwirowe – zapowiada Michał Cichocki. Niedawno władze Końskich podpisały umowę z wykonawcą modernizacji systemu ciepłowniczego w Końskich. Wartość inwestycji wynosi ponad 5 mln. zł., jest ona współfinansowana z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007-2013. Zostanie ona zakończona w połowie przyszłego roku. Poprawie uległ stan gminnych dróg. M.in. dobiega końca budowa drogi łączącej Siepię z Dziebałtówem. Inwestycja była realizowana w ramach Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych. Końskie uzyskały także unijne dofinansowanie (4,7 mln zł.) na projekt rewitalizacji centrum miasta. Przewiduje on przebudowę dróg i chodników w centrum miasta, modernizację oświetlenia ulicznego, a w dalszej kolejności przebudowę samego Rynku, co w konsekwencji zaowocuje wyprowadzeniem ruchu pojazdów z centrum miasta. Z pewnością inwestycją w przyszłość jest poprawa bazy edukacyjnej w gminie. Gruntowny remont przeszło Przedszkole Samorządowe nr 2 w Końskich, nowe placówki powstały w Rogowie, Dziebałtowie, Stadnickiej Woli i Modliszewicach. Remontowane były także placówki szkolne, powstały nowe boiska oraz sale gimnastyczne, m.in. w Kazanowie, Pomykowie i Szkole Podstawowej nr 1, a już wkrótce otwarta zostanie sala gimnastyczna w Modliszewicach. W Końskich powstał kompleks boisk „Orlik 2012”, a nowoczesną halą sportową może pochwalić się Stadnicka Wola. Jako jedna z trzech gmin w Polsce, Końskie otrzymały dofinansowanie do budowy tzw. „Orlika Lekkoatletycznego”, czyli nowoczesnego stadionu lekkoatletycznego z zadaszonymi trybunami na 1500 miejsc, zapleczem socjalnym z szatniami, magazynami, toaletami i innymi pomieszczeniami użytkowymi, sześciotorową bieżnią ze sztuczną nawierzchnią na 400 metrów, ośmiotorową na 100 metrów, rzutniami, skoczniami oraz pełnowymiarowym trawiastym boiskiem do piłki nożnej w miejscu obecnej płyty głównej. Ambasadorem stadionu został znany polski lekkoatleta Artur Partyka. Opracowany został także projekt rewitalizacji starych boisk asfaltowych i wyposażanie ich w nowoczesne sztuczne nawierzchnie.

Burmistrz Michał Cichocki nie ukrywa, że jego pierwsze decyzje nie należały do najłatwiejszych. Od początku roku miasto prowadziło negocjacje z rodziną Tarnowskich w sprawie wykupu działek, na których stoją Gimnazjum Nr 2, Ogródek Jordanowski, Przedszkole Nr 2 oraz Przedszkole Nr 3, Park Miejski im. Tarnowskich, a w skrzydłach pałacowych mieszczą się m.in. Urząd Miasta i Gminy w Końskich, Biblioteka Publiczna oraz budynek Zakładu Gospodarki-Mieszkaniowej. Ustalono, że miasto wykupi od rodziny Tarnowskich park, skrzydła pałacowe oraz działki za 13,9 miliona złotych. Kwota ta zostanie

rozłożona na cztery raty.

Włodarz Końskich zdaje sobie doskonale sprawę, że najbliższe lata mogą być czasem pogłębiania pozytywnych zmian w mieście i gminie. Aby nastąpiły potrzebna jest ciężka praca i współdziałanie z mieszkańcami. – Nie mam najmniejszych wątpliwości, że zamierzone cele uda nam się zrealizować. Bo konecczanie to pracowici, przedsiębiorczy i pełni świetnych pomysłów ludzi – kończy Michał Cichocki, burmistrz Końskich.